

ОТВОРЕНО ПИСМО

ДО ВСИЧКИ ЧЛЕНОВЕ И СИМПАТИЗАНТИ НА СЪЮЗ „АТЛАНТИК”

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ И СЪМИШЛЕНИЦИ,

В рамките на отредените му от Устава на съюза правомощия Управителният съвет реши Съюзът на офицерите от резерва „Атлантик” да стане колективен член на Инициативния комитет за превръщане на бившата сграда на Дирекцията на „народната” милиция на столичния площад „Лъвов мост” в музей-мемориал за памет и съвест.

Споделяме мнението, че страната ни остава в печална изолация сред другите европейски държави от бившия социалистически блок, където все още не е изграден мемориален център, пазещ документи и реликви и будещ националната съвест за въпиющите престъпления на комунистическия режим.

Прилагам становището на организационния секретар на Инициативния комитет (ИК). От името на ИК и на УС на Съюз „Атлантик” се обръщам към вас с предложение всеки член на СОРА да се включи и самостоятелно в инициативата като пълнолетен и активен български гражданин с будна съвест.

Заявления за подкрепа (с трите имена и електронен адрес) можете да изпращате до организационния секретар на ИК г-н Ангел Николов, историк и сценарист на документалния филм „Народен дом на терора”: inter_idea@mail.bg

Бог да прости и вечна памет на българските герои и мъченици!

**генерал-майор о. з. д-р
Съби Събев**
председател на УС на СОРА

СТАНОВИЩЕ

На Инициативния комитет за изграждане на “Музей за памет и съвест Лъвов мост” в сградата на бившата Дирекция на Народната милиция (бул. Сливница 235), учреден на 12.11.2015. от събрание на граждани в салона на Читалище “Славянска беседа”.

Относно: решението на Министерския съвет на Република България(№897/12.11.2015) да премести в тази сграда Министерството на образованието и науката.

Предоставяме на Вашето внимание следните факти:

В течение на 45 години престъпленията на комунистическата диктатура бяха опасна тайна. През следващите 25 се правеше всичко възможно народната памет и съвест да бъдат приспани. В последно време завесата започна да се открява, но три седмици след премиерата на документален филм описващ историята на зловещата сграда край “Лъвов мост”, спечелил голямата награда “Златен ритон”, в медиите се появи съобщение: “Министерството на образованието, което досега се помещаваше в сградата на президентството, вече ще се намира на нов адрес - бул. "Сливница" 235. Събирането в един **подходящ имот** на разпръснатите в момента дирекции на МОН значително ще подобри ефективността на дейността на служителите, смятат от Министерски съвет.”

Какво би могло да се добави към тази новина?

1. Този “подходящ имот”, дори и ако се абстрахираме от всякакви останки от съвест, е обявен за паметник на културата още през 70-те години (фигурира под №19 в Списъка на паметниците на културата с категория “национално значение на територията на град София”, публикуван в ДВ брой 40 от 1978, и още веднъж под №9 в ДВ брой 86 от 1979г.) Следователно би следвало обектът да не бъде преустрояван, а реставриран.

2. Сградата няма елементарни удобства, дори асансьор. Тя е вече е на 93 години. Последните етажи са с гредоред, и с дъсчени подове. Преустройството ѝ вероятно ще е по-скъпо от построяването на нова. Дори и след основен ремонт, ще е по-неудобна за административни нужди, от всяка друга. В София има достатъчно свободни пространства, където може да се изгради министерство. Възниква логично въпросът защо се посяга на тази натоварена с такава огромна историческа памет, с толкова мъка и ужас реликва? Ако не се дължи на незнание (което е по-приемливото предположение), дали отговорът не се съдържа в самата ѝ история?

3. Историята: Построена е през 1922 г. с пари на Коминтерна (а не през 1909, както смятат вносителите) като “Народен дом” -

седалище на ЦК на БКП и нейните структури. Веднага става център за връзки и на съветските спец-служби и шпионаж в България (и на Балканите). След заповядания от Кремъл септемврийски метеж през 1923 г. сградата е окупирана от полицията. През 1924 г. по силата на антитерористичния Закон за защита на държавата е конфискувана и в нея се настанява новосъздадената по австрийски модел Дирекция на полицията. Тази институция е стожер на българската държавност и национална независимост в течение на две десетилетия.

След окупацията на България от Червената армия и поставянето на власт от Кремъл на “правителството на ОФ” (параван за съветизацията), сградата се настанява Дирекцията на Народната милиция (включваща Държавна сигурност и РО - комунистическото военно разузнаване и контраразузнаване), подчинени директно на НКВД.

По време на следдеветосептемврийския геноцид, при който е ликвидиран националният елит на България, от тук преминават, преди да бъдат избити десетки хиляди хора. Други стотици хиляди поемат към комунистическите концлагери и затвори. Репресиите обхващат и техните близки, с което засегнатите надхвърлят 1 000 000 души. Сградата е местопрестъпление на най-зловещите събития в цялата история на България. От тук товарят и потеглят камиони, претъпкани с хора, към стотици безименни масови гробове. Тук са водени следствия и са подлагани на чудовищни изтезания безброй обвиняеми по монтираните дела на така наречения “Народен съд”. Тук в течение на десетилетия се подготвят и стотици други монтирани съдебни процеси: срещу българската интелигенция, срещу българското офицерство, демократичната опозиция и нейния лидер Никола Петков, срещу религиозните общности, “трайчокостовската банда” и враговете с партиен билет, неприятели достатъчна скръб при смъртта на Георги Димитров, отказващи да бъдат денационализирани и предадени на титова Югославия българи, заловени “горяни”, техни ятаци и помагачи, срещу обявили се в защита на унгарската революция през 1956 г., срещу арестувани по всякакви измислени обвинения хора. Списъкът може да бъде безкраен.

В подземията на сградата са изградени карцери-душегубки, а по етажите дълги поредици от затворнически килии и следствени кабинети, където са извършвани изтезания, каквито човешкият ум отказва да приеме. Тук майката на Иван Зеленогоров е свидетел на изтезанията и мъченическата смърт на сина си, който закован за дебела дъска е натикван сантиметър по сантиметър в пещта на парното отопление. Тук изскубват ноктите и дерат кожата на

секретарката на Никола Петков Мара Рачева. Тук сваряват жива Людмила Славова - младежки лидер на опозиционната БРСДП(о). Тук от петия етаж на сградата се хвърля, за да се спаси от непоносимите изтезания, дори старият комунист Кирил Славов – председател на Съюза на патриотичните индустриалци.

Този списък също е безкраен - до такава степен, че пристигналият в България американски разследващ журналист Марк Етридж (личен пратеник на президента Трумън) възкликва потресен при срещата си с Цола Драгойчева (секретар на ОФ): “Не мислите ли че ако продължавате да избивате хората с такива темпове, ще ви се наложи да ви внесем население от Америка?”

Цялата тази сграда е свидетел и сякаш олицетворява трагичната история на България в течение на 70 години.

4. След като общественият интерес към нея се засили, а в публичното пространство се появиха свидетелства, исторически изследвания, документален филм, телевизионни репортажи, граждански комитети, подписки с искане сградата да бъде превърната в музей-мемориал, неочаквано зад гърба на обществото тя се оказва единственият **“подходящ имот”** за “политически кабинет и основна част от администрацията” на Министерството на образованието и науката (МОН). В контекста на тази логика някой би ли могъл да си представи, че правителството на Германия, например, би могло да настани просветното си министерство в Хоеншъонхаузен (бившата централа на ЩАЗИ, сега музей)? Или Унгарското правителство да настани своето в сградата на AVH (унгарската комунистическа тайна полиция, сега също музей“)? Или чешкото в - Терезин, или Полското – в Аушвиц и т.н.? Но в България всичко може. Точно тази сграда се оказва единствено подходяща за канцеларии на просветните чиновници, които имат толкова големи заслуги за историческото (и не само) невежество на много поколения българи. Вместо да бъде осветлена упорито потулваната истина, че народът ни не само не е приел безропотно съветизацията, каквато теза се насажда в общественото съзнание и досега, а пръв се е вдигнал и на въоръжена съпротива срещу нея с “горянското движение”, се предвижда да бъдат заличени и последните следи от местопрестъпленията, да бъдат обречени на забравя и жертвите на геноцида, и героите от антитоталитарната съпротива.

А това решение е взето не от някое от поредицата явни и задкулисни кабинети-мутанти на БКП, а от настоящето демократично правителство, което бе посрещнато с толкова много надежди. И на какво ще учат децата образователните чиновници от новите си канцеларии край Лъвов мост? Според представително

проучване (2013 г.), заради което тогавашният председател на Народното събрание Михаил Миков разтури Националния център за изучаване на общественото мнение (НЦИОМ), българската младеж (между 15 и 35 години) не знае нищо за: потреслия света чудовищен атентат в катедралата „Света Неделя“ (69.2%), „горяните“ (87.6%), Никола Петков (61.5%), Мара Рачева (95.3%), концлагера край Ловеч (76.3%), „Задочните репортажи“ на Георги Марков (87.5%). И този списък може да бъде безкраен.

Но затова пък само половин процент от българската младеж смята, че Георги Димитров е бил диктатор, а за Вълко Червенков процентът клони към нула (0.1%). Същевременно българската младеж е класирала борците срещу диктатурата така: Васил Левски и веднага след него Че Гевара; на 8 място като борец за свобода е поставен Георги Димитров, а обесеният от него Никола Петков е с 8 места по-назад.

Е, след заличаването на следите от терора и край „Лъвов мост“ вероятно някой от чиновниците ще може да се похвали: „Ето тук, на това място, дето сега е моя фотьойл са драли жив „в името на народа“ еди кой си „враг на народа“. А ето от този прозорец са изхвърлили долу на плочите друг. А от това дворче, дето сега си пием кафето, са отправяли ноц след ноц десетки хиляди човешки същества („врагове на народа“) с камиони към небитието“. Колко поетично.

България е единствената страна от целия бивш „социалистически лагер“, в която не само няма нито една музейна експозиция, упрекваща в каквото и да било комунизма, уж провъзгласен със закон за престъпен, но в която се правеше всичко възможно и на държавно равнище, да бъде заличена народната памет за неговите престъпления.

Затова настояваме: сградата на бившата ДНМ да не бъде унищожавана под претекст за административни цели, а да бъде превърната в музей-мемориал като „Къщата на терора“ в Будапеща, като Централата на ЩАЗИ в Берлин, като експозицията на „Берлинската стена“ на „Бернауерщрасе“. Така, както е навсякъде другаде в страните от бившия „соц. лагер“ (дори в Грузия и Казахстан) освен в България – страна, осеяна с безброй паметници на окупаторите и техните лакеи и с безброй безкръстни могили и гробове на онези, които са избити, понеже истински са обичали Отечеството си.

България е единствената страна в ЕС, в която се реанимират паметници и къщи-музей на мъртвия диктатор. (Само 4.5% от българската младеж смята че е бил такъв). А в най-големия й университет се организират „научни“ конференции за възхвала на

дъщеря му, на която той планираше да прехвърли властта си по наследство.

Не приемаме обяснения от типа “няма пари” за музей на престъпленията на комунизма и мемориал на неговите жертви, каквито се натрапват на обществото от десетилетия. След като държавата може да похарчи без какъвто и да било обществен дебат над 6 милиона лева за изграждане и подържане на “Музей на социалистическото изкуство”, би следвало да може да задели 2-3 пъти по-малко, за да реставрира и да съхрани входа към пъкала, през който са преминали безброй именити българи и безименни човешки души. Останалите средства могат да дойдат и от европейски фондове, стига държавата да покаже поне минимална политическа воля, че ги иска.

Накратко:

Настояваме сградата-символ на терора, бивше седалище на Дирекция на Народната милиция, да не бъде унищожена под претекст за административни нужди, а да бъде превърната в музей-мемориал за памет и съвест. В името не на миналото, а на настоящето и бъдещето на България. Защото страна, която убива своята памет и съвест, няма бъдеще.

Настояваме Музей-мемориалът да не бъде апендикс на едно или друго министерство, а да бъде изграден и управляван на обществено-държавно начало (с участие на граждански комитет), за да не може някое посткомунистическо правителство диаметрално да промени съдържанието и предназначението му, за да превърне и него в гнездо и инструмент на вездесъщия си агитпроп.